

Piştgiriya bo dêûbavên nû yê ji kar çûne bo betlanê

Alîkarî tê kirin heke hûn dêûbav in û bo xwedîkirina zarokên nûbûyî an jî zarokê bo lêrînê li ba we ye.

Parental Leave Pay

Ev diravdayîn yarmetîyek bo dêûbavên ji kar veqetî ne bo hewandin a zarokê nûzaîyî û li betlanê.

Heke mafdarbin, hûnê bikaribin mîaş bistinin heta 18 heftan (90 roj bi drav) bi gorî rêjeya dayîna bi gorî National Minimum Wage. Parental Leave Pay berî bac/tax were derxistin.

Parental Leave Pay li gel herdû a:

- bi berdewabî wergirtin a Paid Parental Leave bo heta 12 heftan kû ev jî dike 60 rojên bo dema betlanê ku dirav têye dayîn
- 30 rojên bo Flexible Paid Parental Leave.

Flexible Paid Parental Leave ev yeka bi çenî rêkan dibe bikar were anîn. Heke mafdarbin, hûn dikarin:

- bi ew dema Paid Parental Leave a xwe ve bide girêdan
- paşê bo ew demên ku wê li gorî we ye, bi yek an di nav çend rojan de bigihîjin wan
- wan bidin kesek din wek hevjinî/ a te, ku ew di rojên ku ew xwedî lênihêrîna zarok in de bikar bîne.

Flexible Paid Parental Leave dikare were dayîn di rojên kû:

- zarokên xwe dihewîn
- li betlanê ne an karekî nakin
- rêgezên niştecihê bi cîh tînin.

Her weha heke hûn dravdana piştgiriya a dahatê bistînin, mînakî Parenting Payment, me di cêribandina dahatê de ew Parental Leave Payment wek dehatekî tîye hesabkirin. Ev tî vê wateyê ku hûn heke hûn Parental leave Pay bistînin dibe ku ew diravdan wek piştgiriya wê ango qazınca we kêmtir bike an jî bisekinine.

Kê dikare vêya bidest bixe?

Hûn dikarin Parental Leave Pay bidest bixin heke hûn:

- lênihêrê sereke ê zarokê nûbûyî an zarokê bo xwedîkirinê li ba we ye
- mercên dahatê bicîh tînin
- berîya bûyîna zarok an jî ew zarokê bo bin çavdêriya we da kû we ji wan 13 mehan 10 meh ji kar kiribe, an jî vê îstîsnake xeryî vê hebet
- rêgezên niştecihê bi cîh tînin.

Pêdivi ye ku hûn ji roja jidayikbûna zarok an ji roja pijirandê a zarokê bo hewandinê hatî baweheta dawiya dema Paid Parental Leave period li betlanê bin an jî ne li ser kar bin. Di vê rewşê de dibe ku hûnê hê bikaribin Parental Leave Pay werbigrin heta dibe ku hûn fertilîbin ser kar an jî karekî dikin. Ev tenê ji ber sedemên bi destûr, wek rewşen:

- zayîna jiberçûyîna a pitikan an jî mirina piştî zayînê

- heke piştî zayînê pêwîstîya zarokê we bi mayîna li nexweşxanê heye û hûn 14 roj and zêdetir piştî zayînê fetilîne ser karê xwe
- heke çûyîna ser kar ji bo hewcedarî a bicîhanîna banga dadîgehê be
- Heke hûn hêzek parastinê ne an ji karmendê bichihanîna qanûnî ne ku ji ber vê yekê neçar mane fetilîne ser wezîfeyên dixebitin
- Heke hûn pisprekî tenduristîyê, karkerek karguzarîya acîl, an karkerek din ên pêwîstdar, bersiva rewşek awarte ya wîlayetê, herêmê an ê acîlyetê a netewî bin.

Karkerek pêwîstdarin heke hûn:

- xwedan xwedan pisporîyek tayîbet û din bersivdana rewşek awarteda ne, an
- di nav perhênerdana hilberîna masûlek an neqlîyata karguzarîyek pêwîst bi cîh tînin ji ber rewşek awarte.

Heke hûn û kardêrê we qebûlkin, hûn beyî Parental Leave Pay hûnda bikin têkilîyên xwe bi cîhê karên xwe berdewa bikin. Ev dikare ji bo pêkanên wekî bedarî civînek an jî nûvekirna jêhatîyen we be. Heta 10 rojan ji hûn dikarin van têkilîyên xwe bikarbin.

Heke hûn xwedan xarin, hûn dikarin carcaran hinek karên xwe bikin da ku li ser karsazîya bêkontrol nemîne. Hûn dikarin vê yeka pêk binin bêyî mafê xwe ê Parental leave pay hûnda bikin.

Heke hûn kinarin Parental Leave Pay, werbigrin, dibe hûnê bikarbin Newborn Upfront Payment Newborn Supplement bi dest bixin. Heke hûn Family Tax Benefit Part A werdigrin hûnê bikarbin vana bidest bixin.

Kengê hûn dikarin werbigrin

Dema we serlêda hûnê tarîxek despêkê biniqînin. Ev dema destpêkê a we hilbijart nabe ew roja berîya zayîna an pejirandina zarokek be.

Ew tarîxa we tayîn kirin dibe ku a wexta zayîna zork an jî pejirandina zarokêkî, di piranîya rewşan de, bi vî awayî bike, 4 roj piştî zayin/bûyînê an ji zarokê ketîye bin çavdêrîya hewandina wan yekan pêk bînin:

- miraacat bikin bo serlêdanê
- delîlê zayînê û hewandinê/adoption.

Heke hûn nekin, tarîxa desbêkê a we wê berî wê berî tarîxa we miracaat kir a bo serlêdanê were hesibandin. Ger hûn îdîa dikin ku tarîxa ceribandin/test a dirêjkirî bikar tînin, hûn dikarin roja bûyînê an jî pejirandinê wekî roja destpêkî destnîsan bikin. Ev qasê heke piştî 4 heftan zêdetir hûn îddia bikin an belgeya ji dayikbûnê pêşkêş bikin. Lêbelê heke hûn di paşerojan de tarîxa destpêkirinê destnîşan bikin, di be me ji heqê we zêdetir daye we. Ev yek dibe pêkbê heke, di her we demêda hûn an hevîna we yek ji vana wergirtibe:

- Family Tax Benefit, an
- diravayînek alîkarîya dahatê, wek Parenting Payment.

Ger ev bîceqîme dib hûnê dayîndar bimînin û hûnê ew daravê zêde hatîye daîyin li me vergerînin.

Her weha hûn dikarin tarîxa despêkirin a paşîn jî destnîşan bikin. e.

Ku bo hûn tevahîya heqê 18 heftên ê Parental Leave Pay werbigrin, dive hûn miracata xwe û destnîşankirina roja destêkê ji 40 hefteyî derentir nekeve piştî zayîna zarokê we an ji ew zarokê kû ketîye an hûn bune berpîrsiyarîya hewandina wan.

Hûnê piştî ew rojak kû we destnîşan kir dravdana xwe a yekem werbigirin.

Hûnê çawa Parental Leave Pay werbigrin

Wê Parental Leave Pay bo we an bi rêya kardêrên we an bo me an ji bi gorî e rewşa we wê bête dayîn.

Heke bi destê kardêrê we were dayîn, hûnû vîya di dmea mûçeya xwe di çerxa mûçedayîna adetî de werbigrin. Em li gel karsazên we li ser vê rewşê rawestin.

Heke hûn Parental Leave Pay ji kardêrên xwe wernagirin, an heke hûn ji bo xwed ango xwedan karekî ne, emê yeser serê du heftan carekî bidine we.

Em dikarin ev diravdayîna Flexible Paid Parental Leave di nav 104 hefteyên bişti ji dayîkbûnê an ji wê roja hatina ew zorkekê bo hewandinê bidine we. Emê bikaribin Flexible Paid Parental Leave bidin we bo ew hemî rojên ku negirêdahîyê ew wexta Paid Parental Leave.

Dad and Partner Pay

Dad and Partner Pay diravdayînek bo heta qasî 2 hefta ye. Ev alîkariya bo bav û hevjinan dike ku ji karên xwe dûr bikevin da ku xwedî li zarokên xwe yê nûbûyî xwedî bikin.

Heke hûn mafdarbin di vî warîde, hûn dikarin heta qasî 2 heftan bo gorî National Minimum Wage ji me dravdayînek werbigrin. Ev dirav wê yekser bête şandin bo ew hesabê we bankê ku we bo me dîyar kiriye. Wê bace ji Dad and Partner Pay were birrîn.

Hûnê bikaribin her wextek di nav 52 heftan ji roja bûyîna xarokên we an ew zarokê kê bo xwdîlêderketinê li ba we dimîne ew alîkarî ya Dad and Partner Pay wer bigrin.

Kê dikare bistîne/werbigre?

Tû dikarî Dad and Partner Pay werbigrî heke ya hûn jî:

- bavê bîyolojîk ê zarok in
- zilamê/hevmêrê dayîka kû zarî anîy dinyayê
- hejina zarîyê lê tê hewandin an hejina kesên kû hewandina vî zarîyî dike
- kesê ku lênihrîna zarokek ku ji peymanek cîgiriye çêbûye dike.

Her weha hewceye hûn mercên li jêr dîyarbûyî bicîh binin:

- pêşkêşî ya lênihrîne a kesê nûbûyî an ew nû hatî tene bo xwedîkirinê
- bicîhanîna testa dahatîyê/qazincê
- karekî nakî an di dema Dad and Partner Pay tû betlanek bi mûçe wernagirî, xeyrî heke hûn kardîkn tenê bo ew sedemên bo wan destûr hatîye dayîn
- cerribandin/test
- bicîh anîna rêgezên niştecihê.

Test a kar bo Parental Leave Pay û Dad and Partner Pay

Bo wergirtina Parental Leave Pay an Dad and Partner Pay, pewîste tû şertên cerribandina kar bicîh binî. Divî gere we bi kêmasî kasî 330 kadjimêr kar kiribe, ev di heftê dike 1 rojek, din nav 13 mehan de 10 mehên wek:

- berîya zayîne an jî pijirandina bo hewandina zarokê we, bo Parental Leave Pay
- berîya kû tarîx we a wexta dayîna Dad and Partner Pay dest pêdike.

Ji bîr mekin, em 10 mehan wek wek 295 roj û 13 mehan ji wek 392 roj dihesibînin.

Hûn nikarin navberê ji 12 heftan zêdeteri bidin ji bo serê her rojên xebatê.

Hînek îstîsna henene bo teskirin a kar:

- zayîna pêşwext
- nexweşiyên têkili bi hemlebûyîna hene û tevlihevîn (tenê Parental Leave pay)
- dabinkirina karek xeter (tenê Parental Leave Pay).

The Dangerous Jobs dabîniya wê bo we bête pijirandin ji ber we ji egera xeterîya kar li ser dûcanî/bihemlebûyîna we heye dest ji kar berda ye. Divî hûn test abo pedîvîya mercên kar bicîh binin bo hun karibin Parental Leave Pay werbigrin.

Heke vîrosakorona (COVID-19) bandorek li karê we dike, hûn bikaribin daxwaza bo dirij kirina dema testê bikin dema we serîlêdan kir. Heke hûn mafdarbin, emê bikaribin dirêjîya dema testa weji 13 mehan heta 20 mehan bigohêzin. Hûnê karibin bi destbixin heke ev herdû mercên li jêr hatin cîh:

- we standarda test a work neanî cîh ji berk u COVID-19 bandor li karê we kiri be
- bûyîna zarîyê we an bijirandina bihewlîn di navbeyna 22 Adar a 2020 û 31 Adar a 2021.

Çawa serîlêdan têye kirin bo Parental Leave Pay an Dad and Partner Pay

1. Customer Reference Number (CRN) werbigre

Ji bo bidest xistin a CRN hûn hewcene kû nasnama xwe bidin sazkirin. Hûn vê yeka dikarin bi rêya online an ji tîlefônê pêk binin. Heke di halê hazir de CRN a we hebe, eveya bi karbînin bo hesabê we ê Centrelink ê li ser online bi hesabê xwe ê myGov girê bidin.

2. Bi karanîna hesabên xwe ê Centerlink bi rêya myGov miracataxwe/serî lê bidin

Hûn dikarin vê yeka 3 meh berî roja bi guman a bûyîna zarokê we an pijirandina hewîkirinê.

3. Belgeya ji dayîkbûnê an pijirandina hewîkirinê a zarokê xwe bidin me

Piştî bûyîna zarokê we hûnû formek Newborn Child Declaration ji nexweşxanê an ji pîrik (hemşîra alîkarîya bûyîna zarokan dike) werbigrin. Hûn dikarin vî formî birîya online birrê bikin.

Herweha ji, hewcedarîya we bi qeyîd kirina zarokê we yê nûbûyî li gel Births, Deaths and Marriages Registry a li wîlayet an jî herêma hûn lê dimînin heye.

Mafên terkandina ji kargehê/cîhê kar

Parental Leave Pay û Dad and Partner Pay wê tu gohastinek li ser mafên we ên terkandina ji kargehê meke dema hûn ji kar veqetîyan.

Bo rêkeftin a terkandinê, hewcey hûn li bi kardêrên xwe re qise bikin. Divê gere hûn hewil bidin 10 hefte berî ew roja kû we nîyet hey dest ji kar berdin ji kardêrên xwe re bêjin.

Dibe ku hûn mafdar bin ji bo terikandin a ji kar bo dêûbavî yê bê wergirtina diravdayînek. Ev yeka pêkane heke hûn bi berdewamî li gel kardêrên xwe bo 12 mehan an zêdetir xebitî bin.

Bo zêdetir agahdarî bo fêrmûna di derheqa mafê terkandina ji cîhê kar bi zimanê Îngîlîzî:

- Biçin fairwork.gov.au
- tîlefona Fair Work Ombudsman li ser vê hêjmarê **131 394** bikin
- Biçin supportingworkingparents.humanrights.gov.au

Bo agahdarîya berfireh

- Cêlefona xeta herdemî a diravdayînê bikin û bi me bidin zanîn ku hûn hewceyê tecûmanekî ne. Em ê yekê belaş bo we peyde bikin. Bo lîsta hêjmara têlefônên me, biçin servicesaustralia.gov.au/phoneus
- Li ser vê hêjmarê **131 202** têlefôn bikin û di derheqa dravdayînên Centrelink û karguzarîyên me bi zimanên xwe li gel me qise bikin.
- têlefôn bikin bo Translating and Interpreting Service (TIS National) li ser **131 450** li gelme bi zimanên xwe di derheqa diravdayîn û karguzarîyên Medicare û Child Support pêwendî girê bidin.
- biçin servicesaustralia.gov.au/yourlanguage ew devera hûnê bikaribin bixwînin, goharî bikin an jî li agahdarîyan bi zimanê xwe temaşe bikin.
- biçin servicesaustralia.gov.au/parentalleavepay an servicesaustralia.gov.au/dadandpartnerpay bo agahdarîyên zêde bi zimanê Înglîzî.
- Serdana navenda karguzarîyek bikin.

Nîşe: têlefônên ji mala we ji hêjmara '13' re ji her derê Avusturalya bi rêjek diyarkirî têne stendin. Ev rêje dikare ji bihayê têlefôn kirin a herêmî cûdetir be her weha dibe ku di navbera peydakirên karêbarê telefonê de jî bigihere. Banga ji têlefona male bo reqem '1800' belaş e. Dibe ew bangên ku ji têlefônên giştî û mobîlan bi rêjek bilintir li gor kadjimêra bi karanîna têlefônê mesref ji were sitendin.

Redkirinî

Agahdarîyên di vê weşanêda hatîye bicîh girtin ji bo dravdayîn û karguzarîyan e û bo we wek qilawizekî ye. Ew êdî mesulîyet li ser mile we ye heke we biryar da kû we miracaatek kir bo diravayînek ji ber ew rewşek tayîbetî a hûn têda ne.

Support for new parents on leave from work

Help if you are a parent taking time off work to care for a newborn or recently adopted child.

Parental Leave Pay

This payment helps parents take time off work to be the primary carer of a new child.

If eligible, you can get up to 18 weeks (90 payable days) pay at the rate of the National Minimum Wage. Parental Leave Pay is taxable.

Parental Leave Pay includes both:

- a continuous Paid Parental Leave period of up to 12 weeks which is 60 payable days
- 30 Flexible Paid Parental Leave days.

Flexible Paid Parental Leave days can be used in several ways. If eligible, you can:

- connect them to your Paid Parental Leave period
- access them later at a time that suits you, one day at a time or in blocks of days
- give them to another person such as your partner, to use on days that they have care of the child.

Flexible Paid Parental Leave can be paid on days that you:

- are caring for your child
- are on leave or not working
- meet residence rules.

We also count Parental Leave Pay in the income test if you get an income support payment, such as Parenting Payment. This means if you get Parental Leave Pay your income support payment may reduce or stop.

Who can get it?

You may get Parental Leave Pay if you:

- are the primary carer of a newborn or newly adopted child
- meet an income test
- have worked 10 of the 13 months before the birth or adoption of your child, or have an exception to this
- meet residence rules.

You must be on leave or not working from the date of your child's birth or adoption until the end of your Paid Parental Leave period. In some cases you may still get Parental Leave Pay even if you return to work or are working. This is only for allowable reasons, including:

- in the case of stillbirth or infant death
- if your child needs to remain in hospital straight after birth and you go back to work 14 days or more after their birth
- if you need to work to comply with a court ordered summons
- if you are a defence force or law enforcement officer working due to a compulsory recall to duty

- if you are a health professional, emergency services worker or other essential worker, responding to a state, territory or national emergency.

You are an essential worker if you:

- have specific skills essential in responding to an emergency, or
- are involved in producing goods or delivering services essential in responding to an emergency.

If you and your employer agree, you can keep in touch with your workplace without losing your Parental Leave Pay. This can be for things like attending a meeting or updating your skills. You can access up to 10 keeping in touch days.

If you are self employed, you can do occasional tasks to check on your business to ensure it stays operational. You can do this without losing your entitlement to Parental Leave Pay.

If you cannot get Parental Leave Pay, you may get Newborn Upfront Payment and Newborn Supplement. You may get this if you are getting Family Tax Benefit Part A.

When you can get it

When you claim you will nominate a start date. Your start date cannot be before the date of birth or adoption.

You can nominate the date of birth or adoption as the start date. In most cases, to do this, you need to do both of the following within 4 weeks after the birth or adoption:

- submit your claim
- provide proof of birth or adoption.

If you do not, your start date can only be from the date you submitted your claim. If you claim using the extended work test, you can nominate the date of birth or adoption as the start date. This is even if you claim or provide proof of birth more than 4 weeks after. However if you nominate a start date in the past, we may have paid you too much. This can happen if, in the same period, you or your partner got either:

- Family Tax Benefit, or
- an income support payment, such as Parenting Payment, or

If this happens you may owe us money which you will have to pay back.

You can also nominate a later start date.

To get the full 18 weeks of Parental Leave Pay, you need to claim and nominate a start date no more than 40 weeks after the birth or adoption of a child.

You will get your first payment after your nominated start date.

How you will get Parental Leave Pay

Your Parental Leave Pay will be paid by either your employer or us, depending on your circumstances.

If your employer pays you, you will get your pay in your usual pay cycle. We will work this out with your employer.

If you do not get your Parental Leave Pay from your employer, or if you are self employed, we will pay you directly every fortnight.

We can pay your Flexible Paid Parental Leave days within 104 weeks of your child's birth or adoption. We will pay any Flexible Paid Parental Leave days that you have not connected to your Paid Parental Leave period.

Dad and Partner Pay

Dad and Partner Pay is a payment for up to 2 weeks. It helps fathers or partners take time off work to care for their new child.

If you are eligible, you can get up to 2 weeks pay at the rate of the National Minimum Wage. We will pay you directly into your nominated bank account in one payment. Dad and Partner Pay is taxable.

You can get Dad and Partner Pay any time within 52 weeks of your child's birth or adoption.

Who can get it?

You may get Dad and Partner Pay if you are either the:

- biological father of the child
- partner of the birth mother
- adoptive parent or partner of an adoptive parent
- person caring for a child born of a surrogacy agreement.

You also need to meet all of the following:

- provide care for a newborn or newly adopted child
- meet an income test
- not be working or taking paid leave during your Dad and Partner Pay period, except if you are working for an allowable reason
- meet the work test
- meet residence rules.

Work test for Parental Leave Pay and Dad and Partner Pay

To get Parental Leave Pay or Dad and Partner Pay, you need to meet the work test. You must have worked for at least 330 hours, which is around 1 day a week, in 10 of the 13 months either:

- before the birth or adoption of your child, for Parental Leave Pay
- before the date your Dad and Partner Pay period starts.

Keep in mind, we count 10 months as 295 days and 13 months as 392 days.

You cannot have more than a 12 week gap between each work day.

There are some exceptions to the work test:

- premature birth
- pregnancy related illness and complications (Parental Leave Pay only)
- dangerous job provision (Parental Leave Pay only).

The Dangerous Jobs provision will apply if you had to stop work because there was a risk to your pregnancy. You will still need to meet the work test to get Parental Leave Pay.

If coronavirus (COVID-19) affected your work, you may be able to use an extended work test period when you claim. If you are eligible, we will extend your work test period from 13 to 20 months. You can access it when both of the following apply:

- you do not meet the standard work test because COVID-19 affected your employment

- your child's birth or adoption was between 22 March 2020 and 31 March 2021.

How to claim Parental Leave Pay or Dad and Partner Pay

1. Get a Customer Reference Number (CRN)

You will need to establish your identity to get a CRN. You can do this either online or over the phone. If you already have a CRN, use it to link your Centrelink online account to your myGov account.

2. Lodge your claim by using your Centrelink online account through myGov

You can do this up to 3 months before your child's expected date of birth or adoption.

3. Give us proof of your child's birth or adoption

After your child's birth you will get a Newborn Child Declaration form from your hospital or midwife. You can upload this form online.

You will also need to register the birth with the Births, Deaths and Marriages Registry in your state or territory.

Workplace leave entitlements

Parental Leave Pay and Dad and Partner Pay will not change any of your workplace leave entitlements.

To arrange leave, you will need to talk to your employer. You should try to do this at least 10 weeks before you intend to take leave.

You may have an entitlement to unpaid parental leave. This is if you have worked continuously for your employer for 12 months or more.

To learn more about your workplace leave entitlements in English:

- go to fairwork.gov.au
- call the Fair Work Ombudsman on **131 394**
- go to supportingworkingparents.humanrights.gov.au

For more information

- Call your regular payment line and let us know you need an interpreter. We will arrange one for free. For a list of our phone numbers, go to servicesaustralia.gov.au/phoneus
- Call **131 202** to speak with us in your language about Centrelink payments and services.
- Call the Translating and Interpreting Service (TIS National) on **131 450** to speak with us in your language about Medicare and Child Support payments and services.
- Go to servicesaustralia.gov.au/yourlanguage where you can read, listen to or watch information in your language.
- Go to servicesaustralia.gov.au/parentalleavepay or servicesaustralia.gov.au/dadandpartnerpay for more information in English.
- Visit a service centre.

Note: calls from your home phone to '13' numbers from anywhere in Australia are charged at a fixed rate. That rate may vary from the price of a local call and may also vary between telephone service providers. Calls to '1800' numbers from your home phone are free. Calls from public and mobile phones may be timed and charged at a higher rate.

Disclaimer

The information contained in this publication is intended only as a guide to payments and services. It is your responsibility to decide if you wish to apply for a payment and to make an application with regard to your particular circumstances.